

GIÁ TRỊ CAO ĐẸP VĂN HÓA “BỘ ĐỘI CỤ HỒ” TRONG MỐI QUAN HỆ QUÂN ĐỘI VỚI NHÂN DÂN

VŨ MINH HIẾU - PHẠM NGUYỄN TUẤN

Tên gọi “Bộ đội Cụ Hồ” là giá trị độc đáo của văn hóa Việt Nam chứa đựng cốt lõi nhân cách văn hóa của người quân nhân cách mạng, thể hiện tình cảm, niềm tin của nhân dân với bộ đội, mối quan hệ “quân dân cá nước”, tạo nên sức mạnh to lớn trong các cuộc kháng chiến chống xâm lược, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa,...

Tên gọi “Bộ đội Cụ Hồ” đã đi vào lòng dân tộc Việt Nam từ cụ già tới em nhỏ, từ miền ngược đến miền xuôi, từ biên giới tới hải đảo, ... trở thành hình mẫu của con người mới Việt Nam.

Một trong những đặc trưng nổi bật của danh hiệu “Bộ đội Cụ Hồ” là sự đoàn kết gắn bó với nhân dân. Bác nói: “Quân và dân như cá với nước, đoàn kết một lòng, học hỏi, giúp đỡ lẫn nhau”. Câu nói này thể hiện tình cảm trân trọng, quý mến của Bác đối với bộ đội; đồng thời, cũng chỉ ra vinh quang và sứ mệnh của quân nhân đối với nhân dân và Tổ quốc. Quan hệ quân với dân là mối quan hệ biện chứng, cho thấy lực lượng nhân dân vô cùng mạnh mẽ, liên quan tới sự hình thành, phát triển, trưởng thành, chiến đấu và chiến thắng của quân đội. Quân đội ta từ nhân dân mà ra, vì nhân dân mà chiến đấu. “Phải làm cho quân đội ta thành một quân đội chân chính của nhân dân”. Khi nói về Quân đội nhân dân, Bác Hồ thường giải thích ngắn gọn nhưng vô cùng sâu sắc, với tinh thần xuyên suốt là bảo vệ, giúp đỡ, phục vụ nhân dân, vì “nhân dân là nền tảng, là cha mẹ của bộ đội”. Tất cả quân nhân phải làm cho dân tin, dân phục, dân mến, dân yêu, sao cho được lòng dân. Khi mình đến thì đồng bào hoan nghênh, khi đóng quân thì đồng bào vui vẻ giúp đỡ, khi mình đi thì đồng bào quyến luyến. Bộ đội luôn

phục vụ nhân dân, nên nhân dân thương yêu, quý mến bộ đội như con em ruột thịt của mình.

Nói “quân và dân như cá với nước” không đơn giản ở câu chữ mà phải hiểu thấu gốc của vấn đề. Cái gốc đó trong di sản Hồ Chí Minh là cán bộ, chiến sĩ phải theo đúng đường lối nhân dân và 6 điều là: Đặt lợi ích nhân dân lên trên hết; liên hệ chặt chẽ với nhân dân; việc gì cũng bàn với nhân dân, giải thích cho nhân dân hiểu rõ; có khuyết điểm thì thật thà tự phê bình trước nhân dân, và hoan nghênh nhân dân phê bình mình; sẵn sàng học hỏi nhân dân; tự mình phải làm gương mẫu cần, kiệm, liêm, chính để nhân dân noi theo. Đây là hạt nhân trong di sản Hồ Chí Minh. Không biết đường lối nhân dân của

Đảng là quên gốc. Bởi vì chính nhân dân che chở, đùm bọc, nuôi dưỡng, tập trung lực lượng, giúp ta nhiều việc trong kháng chiến, kiến quốc và xây dựng. Lực lượng và quyền hành của nhân dân là vô cùng mạnh mẽ. Thành tích của bộ đội, tài năng của mỗi quân nhân không phải là thành tích của riêng ai mà nhờ nhân dân giúp đỡ để hình thành và phát triển.

Do đó, phải giáo dục cho bộ đội hiểu mối quan hệ đoàn kết quân dân là một giá trị văn hóa quân đội trong tổng thể giá trị văn hóa Việt Nam; phải làm cho văn hóa đó trở thành một yếu tố khăng khít, bền chặt. Phải tư duy đến chiều sâu văn hóa thì mọi hoạt động mới có hiệu quả, phải xây dựng và phát triển mối quan hệ này trong

thực tiễn hiện nay. Tính hiện đại, phổ quát, gắn với những giá trị truyền thống tốt đẹp của dân tộc Việt Nam làm cho tư tưởng Hồ Chí Minh có giá trị trường tồn, mãi mãi soi đường cho sự nghiệp cách mạng của nhân dân ta giành thắng lợi, soi đường cho Quân đội ta trở thành một quân đội bách chiến bách thắng. Giữ vững và phát huy mối quan hệ “quân dân cá nước” trong thời kỳ mới phải được thực hiện chủ động, sáng tạo dưới ánh sáng tư tưởng, đạo đức và phong cách Hồ Chí Minh, sát với điều kiện thực tiễn đất nước.

Thời kỳ mới, tình hình mới, nên mục tiêu, phương hướng, nhiệm vụ cũng có nhiều điểm mới. Nhưng trong mọi biến đổi cũng có những điều quan trọng không hề thay đổi, trong đó giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” là một trong những giá trị vững hằng ấy. Mối quan hệ “quân dân cá nước” theo đúng đường lối nhân dân là phục vụ, bảo vệ nhân dân, đoàn kết quân dân, giúp đỡ nhân dân, đi sát với nhân dân, ra sức dân vận, làm cho dân tin, dân phục, dân yêu, dân mến; là giáo dục, vận động nhân dân để nhân dân tự nguyện, tự giác; là thương dân, trọng dân, tin dân, tốt với dân. Mỗi chiến sĩ là một người tuyên truyền, biết cách dựa và tranh thủ nhân dân để phá tan âm mưu, thủ đoạn của các thế lực phản động chống phá cách mạng Việt Nam.

Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ ra rằng: “Kinh nghiệm trong nước và các nước cho chúng ta biết: “Có lực lượng dân chúng việc to tát mấy, khó khăn mấy làm cũng được. Không có, thì việc gì làm cũng không xong. Dân chúng biết giải quyết nhiều vấn đề một cách giản đơn, mau chóng, đầy đủ, mà những người tài giỏi, những đoàn thể to lớn, nghĩ mãi không ra”. Thời gian trôi đi, bản chất mối quan hệ quân và dân như cá với nước không thay đổi. Chỉ thay đổi nội dung, phương cách thực hiện cho phù hợp với hoàn cảnh hiện nay. Điều quan trọng nhất, vừa là điểm xuất phát, nền tảng, vừa như

sợi chỉ đỏ xuyên suốt là mỗi quân nhân phải chính tâm, có tinh thần phụ trách, thành tâm phụ trách, dũng cảm phụ trách. Có tinh thần phụ trách là có tinh thần phục vụ nhân dân, vì nhân dân; luôn luôn biết đặt lợi ích của nhân dân lên trên hết. Đồng thời, quân nhân phải biết tuyên truyền, vận động nhân dân nâng cao nhận thức về đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước. “Quân dân - cá nước” tức là phải thành một khối đại đoàn kết vững chắc, giúp đỡ, học hỏi lẫn nhau. Đổi mới là sự nghiệp của quần chúng nhân dân chứ không phải của một cá nhân. Vì vậy, vấn đề đặt ra là phải vận động, thu hút nhân dân, để nhân dân tự nguyện, tự giác tham gia vào mọi công việc của đời sống kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội, quốc phòng, an ninh,...

Đổi mới, nâng cao hiệu quả công tác dân vận trong Quân đội hiện nay cần tập trung vào hai mũi đột phá là “đúng” và “khéo”. “Đúng” là nói đến hàm lượng khoa học; “khéo” là bàn đến cách làm của công tác dân vận. Dân vận đúng tức là đúng đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước; “làm theo cách quần chúng”; đúng quy luật khách quan theo tư tưởng Hồ Chí Minh. Nói ngắn gọn là cái gì lợi cho dân, dù nhỏ mấy cũng phải hết sức làm, cái gì hại cho dân, dù nhỏ mấy cũng phải hết sức tránh. Ta có tin dân, yêu dân, quý dân, trọng dân, giúp dân, thì dân mới quý ta, trọng ta, thương yêu như con em ruột thịt của mình.

Hiện nay, nhiệm vụ của Quân đội không chỉ rèn luyện kỹ, chiến thuật giỏi, khả năng chiến đấu tốt để chống địch họa, mà còn phải tham gia cứu hộ, cứu nạn, khắc phục hậu quả thiên tai; hỗ trợ lương thực, thực phẩm, thuốc chữa bệnh cho nhân dân, giúp dân xóa đói, giảm nghèo. Những “đoàn quân áo xanh” hành quân dã ngoại về vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc ít người, đồng bào tôn giáo với phương châm bốn cùng

(cùng ăn, cùng ở, cùng làm, cùng nói tiếng đồng bào), bốn bám (bám chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước, bám dân, bám địa phương, bám đối tượng) đã tạo ảnh hưởng tích cực, sức lan tỏa của công tác dân vận,...

Nội dung “hiếu với dân” trong sự nghiệp đổi mới có sự kết hợp chặt chẽ giữa việc kiên quyết, kiên trì bảo vệ chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc với chăm lo đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân. Cảnh sát Biển đồng hành cùng ngư dân; Bộ đội Biên phòng, Quân y gắn với hình ảnh “thầy giáo quân hàm xanh”, “thầy thuốc quân hàm xanh” là những biểu tượng sáng ngời của chủ nghĩa anh hùng cách mạng trong đổi mới, một nét đẹp quân nhân, thắt chặt mối quan hệ quân và dân, làm cho dân tin “Bộ đội Cụ Hồ”. Trong công tác xóa đói giảm nghèo, thực hiện các dự án phát triển kinh tế - xã hội, cần giữ vững, bổ sung, phát huy, phát triển và nhân rộng những mô hình tốt như “Mái ấm cho người nghèo nơi biên giới, hải đảo”; “Xuân biên phòng ấm lòng dân bản”; “Xóa một hộ đói, giảm một hộ nghèo”; “Bò giống giúp người nghèo biên giới”,... Vì vậy, một cách làm có hiệu quả hiện nay là Quân đội phải sống trong lòng dân, để nhân dân coi Quân đội là con em của mình. Một mối quan hệ “máu thịt” giữa quân và dân như vậy mới có thể làm thất bại mọi âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch, mới giữ được niềm tin của nhân dân với Quân đội, tạo sức mạnh xây dựng thế trận lòng dân, thế trận chiến tranh nhân dân vững chắc, củng cố quốc phòng, xây dựng đất nước phát triển giàu mạnh.

Tiếp tục giữ vững và phát huy mối quan hệ “quân dân cá nước” của “Bộ đội Cụ Hồ” trong thời kỳ mới là góp phần đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, vì một Việt Nam hùng cường, phồn vinh, hạnh phúc, sánh vai với các cường quốc năm châu như lòng mong muốn của Bác Hồ kính yêu.